

Nova jugoslovanska geografska pedagoška revija GLOBUS

Srbsko geografsko društvo izdaja reviji "Glasnik" v znanstvene in "Zemlja in ljudi" v poljudno znanstvene namene. Zdaj pa je pridružilo še tretjo revijo, Globus, ki ima podnaslov "časopis za pedagoško-metodična vprašanja in napredek geografskega pouka", torej nekaj takega, kar je pri nas Geografski obzornik. V uvodu prve številke, ki si jo bomo podrobneje ogledali, so v programu navedene približno iste smernice, za katere se zavzemamo tudi mi v uredništvu Geografskega obzornika. Na prvem mestu so med nalogami revije navedeni pedagoško-metodični članki, ki jih naj pišejo učitelji geografije sami. Pedagoško-metodskih članov je v prvi, vzorčni številki, ki je izšla konec leta 1969, na 28. straneh pet, pa še večino teh niso napisali srednješolski ali osnovnošolski učitelji geografije. Imajo naslov: "Nekatera vprašanja strokovnega izpopolnjevanja učiteljev in profesorjev geografije" (Jovičić), "Ali sta dan in noč enako dolga v času ekvinokcija" (Rakičević), "Nekatera vprašanja organizacije učne ure - s posebnim ozirom na ure ponavljajanja in utrjevanja učnega gradiva" (Potkonjak), potem pa sta navedeni dve vzorčni uri o jezerih za gimnazije ("Obdelava učne enote" Jezera SFRJ "v IV. razredu gimnazije" - Dakić) in za osnovno šolo ("Obrada nastavne jedinice "Jezera SFRJ" v 8. razredu osnovne šole" - Crnjanski).

Drugo programsko točko o novih geografskih spoznanjih v geografiji in v dopolnilnih (včasih smo manj precizno govorili sorodnih) strokah, izpolnjujejo v prvi številki članki z naslovom "Nova znanstvena spoznanja". Tukaj najdemo berila o izventropskih ciklonih (Dukić), o nastanku naravnih mostov na krasu (srbsko prerasti, Petrović D.), ki ne nastanejo vsi z udorom jamskega stropovja, temveč so lahko tudi prvotni strop krajše pretočne jame, Potem je tu članek o uporabi satelitskih posnetkov za preučevanje zemlje (Gavrilović). Nato sledijo v reviji geografski potopisi pod poglavjem "Geografske ekskurzije", ki so namenjeni vodenju šolskih izletov in bi utegnili rabiti tudi našim kolegom, kadar se podajo v Srbijo. Opisane so ekskurzije skozi

Beograd (Vasović), po trasi avtomobilske ceste iz Beograda v Niš (Marković) in po dolini Une od izvora do ustja (Rodić). Sledita krajša rubrika Geografska enciklopedija in mnogo daljša (33 strani drobnega tiska) rubrika Vesti in zanimivosti. Tu je čuda stvari, med katerimi zvemo vse od tega, da je imel doslej največji osebni dohodek vodja gangsterske bande Al Capone in ne krajj avtomobilov H. Ford, do vojne v Vietnamu in do novih podatkov o proizvodnji. Posebno obilne so novice in zanimivosti iz Jugoslavije. Takega gradiva učitelji geografije vedno želijo. Tako vsaj sklepamo po diskusiji na geografskih zborovanjih in o vsebini revije Geografski obzornik. V Globusu viri za take novice niso navedeni, vtis pa je, da je marsikaj nabrajanega iz dnevnega časopisja in prirejenega za geografje. Čeprav bi bilo zanimivo, si poglavitnih novic tukaj zaradi časa ne moremo ogledati. Kogar zanimajo, si lahko revijo sam ali preko svoje ustanove naroči (na naslov Srbsko geografsko društvo, Beograd, Studentski trg 3/III, uprava revije Globus. Cene, žal v prvi reviji ni navedene).

Na koncu so še tri krajše rubrike, Statistika, kjer je pregled narodnega dohodka po republikah Jugoslavije v zadnjih letih in proizvodnje doma in po svetu, Bibliografija s pregledom jugoslovanskih revij, in Kronika v spomin uglednim in umlim geografom.

160 strani v cirilici tiskane prve revije prinaša mnogo koristnega gradiva in zlasti z obilico novosti iz Srbije dopolnjuje znanje, ki ga za šolnike prinašata geografski pedagoški reviji Geografski horizont in Geografski obzornik. Kot kaže, smo geografi že prej, predno je prišla na pozornico ideja o konfederaciji države, črtali Geografski horizont kot zvezni geografski pedagoški časopis (zdaj ga tiska samo s svojimi sredstvi, Geografsko društvo Hrvatske) in imamo Srbi, Hrvati in Slovenci vsak svoj časopis za geografje-šolnike. Globusu želimo, da bi redno izhajal s takim programom, kot si ga je zastavil, kar pa tudi znatno številnejšim srbskim kolegom najbrž ne bo lahko.

I. Gams